

El Bloc 6x6

L' excepció que ha d'esdevenir norma

En una Girona on l'arquitectura i l'urbanisme contemporanis han tendit a generar habitatges, edificis i barris desvinculats dels reptes actuals en matèria de transició ecològica, mobilitat i vida comunitària, el Bloc 6x6 de Bosch Capdeferro Arquitectura esdevé un referent per a les noves polítiques d'habitatge que ha d'impulsar la ciutat i la seva àrea urbana en els anys vinents.

Text > **EDUARD CABRÉ ROMANS**, polític, urbanista i consultor en polítiques d'habitatge

Fotos > **JOSÉ HEVÍA FOTOGRAFIA**

>> Una de les estances de l'edifici.

La Girona del Barri Vell ha estat celebrada per la seva història, i des de la dècada dels vuitanta, per un procés de regeneració urbana que n'ha preservat el caràcter tot convertint-lo en un entorn atractiu per viure, treballar o visitar. Deixant de banda els efectes perversos d'expulsió del veïnat de rendes mitjanes i baixes, i la substitució progressiva d'usos residencials i productius per l'ús turístic (un tema que seria impossible d'abordar en un sol article), el Barri Vell és un exemple reeixit de preservació del patrimoni arquitectònic, que contrasta amb la degradació que pateixen els nuclis històrics de nombroses ciutats arreu de Catalunya.

Però de la mateixa manera que tot hom reconeix el valor arquitectònic i patrimonial del Barri Vell, l'altra Girona, la ciutat contemporània, es caracteritza per un urbanisme i una arquitectura poc destacables i desconectats del seu context. La Girona de l'Eixample, de Pla de Palau o de Sant Narcís (amb algunes excepcions notables: el parc de Migdia i l'entorn, obra de l'estudi MBM; o el Grup Sant Narcís) destaquen per tenir un espai públic escàs i hostil al vianant, i uns edificis uniformes i egoistes, que maximitzen l'espai privatiu amb galeries tancades i àtics impossibles, i minimitzen els espais comuns amb escales i distribuïdors insuficients.

L'arquitectura de la bombolla immobiliària va seguir en gran manera aquest model, amb carrers i espais públics més generosos però orientats a la mobilitat privada en cotxe. Els últims exemples d'arquitectura neoliberal els tenim a Domeny de Baix o a Pla de Palau (carrer del Migdia), on proliferen edificis residencials de copiar i enganxar amb piscines i espais d'esbarjo privats, però amb carrers morts, sense activitat en planta baixa. L'exemple gironí de *La España de las piscinas* (Dioni, 2022).

Afortunadament, sempre hi ha excepcions. El Bloc 6x6 de Bosch Capdeferro Arquitectura (Premi Compromís del CSCAE 2021), situat a Can Gibert del Pla, a escassos metres del límit municipal entre Girona i Salt, ha esdevingut un referent en arquitectura contemporània que conjuga innovació, sostenibilitat i vida comunitària, alhora que trenca les dinàmiques centre-periferia en una àrea urbana cada vegada més segregada.

Una obra amb fusta

El Bloc 6x6 (sis plantes, sis habitatges per planta, sis estances per habitatge) és un edifici residencial de trenta-cinc habitatges construït fonamentalment amb fusta. L'ús de panells de fusta contralaminada (CLT) predisposa una tipologia d'habitatges formats per sis estances d'uns dotze metres quadrats

cadascuna, connectades entre si d'una manera flexible i adaptable al llarg del temps gràcies a la utilització de portes corredisses. Aquest disseny genera, d'una banda, espais amplis i assolats, alhora que permet configuracions adaptades a les necessitats específiques de cada persona i llar, així com de cada etapa de la vida. El corredor exterior d'accés als habitatges ofereix, a més, petits espais a manera de terrassa o balcó que, conjuntament amb la galeria posterior, creen franges de transició entre dins i fora, entre l'espai privat i el comunitari.

La fusta com a principal material de construcció ha permès reduir significativament la petjada de carboni de l'edifici, un objectiu prioritari del Pacte Verd Europeu i l'Agenda 2030. La galeria posterior orientada al sud fa d'ombrelle a l'estiu, mentre que contribueix al sistema de climatització a l'hivern gràcies a la radiació solar. Amb l'afegit d'un bon aïllament, la ventilació creuada i un sistema de climatització per aerotèrmia, l'edifici aconsegueix reduir la demanda energètica i garantir el confort tèrmic a l'interior dels habitatges.

La qualitat arquitectònica reverteix en la qualitat de vida de les persones. Aquest és el principal actiu del Bloc 6x6, i el motiu pel qual algunes de les persones que hi viuen van triar mudar-s'hi. La seva singularitat contrasta amb la d'un entorn acostumat a l'arquitectura de la bombolla immobiliària, llevat d'algunes promocions notables d'habitatge protegit de la primera dècada d'aquest segle. L'elecció d'impulsar un projecte d'aquestes característiques a Can Gibert del Pla va ser una aposta valenta de Promocions Capdeferro, especialment arriscada en un context d'augment dels costos de construcció. Entre les dificultats que van tenir, ha estat impossible vendre tots els habitatges i es va haver d'apostar per una tinença mixta de persones propietàries i persones inquilines, fet que per si mateix també contribueix a generar mixtura social.

Una fita metropolitana

Més enllà de l'experiència positiva de les persones que resideixen a l'edifici, el Bloc 6x6 representa una fita tranquil·la per al conjunt del barri, un referent del nou estil de vida —més sostenible, més flexible, més comunitari— que s'obre camí a Catalunya gràcies a iniciatives com la cooperativa d'habitatges La Bor-

>> Vista exterior de l'edifici.

Girona està mancada de referents d'arquitectura contemporània residencial que abracin la sostenibilitat i la vida en comunitat com a principals eixos vertebradors

da, de la cooperativa d'arquitectes Lacol (Premi Mies van der Rohe 2022 d'arquitectura emergent) a Barcelona, o el projecte de Peris+Toral Arquitectes d'habitatges socials a Cornellà de Llobregat (Premi FAD d'Arquitectura 2021 d'opinió i Premi d'Arquitectura del CSCAE 2022).

Girona està mancada de referents d'arquitectura contemporània residencial que abracin la sostenibilitat i la vida en comunitat com a principals eixos vertebradors. Un element que explica parcialment aquesta realitat és la pràctica inexistència de projectes d'habitatge protegit o social durant els últims anys (llevat d'alguna promoció del Patronat Santa Creu, com el Centre Joan Suñer),

fet que contrasta amb l'ebullició de creativitat i innovació que hi ha a Barcelona i la regió metropolitana entorn de projectes d'habitatge cooperatiu i social, i d'habitatge públic a partir de sistemes de construcció industrialitzada.

Malgrat això, el Bloc 6x6 és una demostració clara que la innovació en l'àmbit de l'habitatge no és patrimoni exclusiu del sector públic. A Girona, aquest és sens dubte el projecte més interessant que s'ha impulsat en els últims anys, i que hauria de servir de referent per a les noves promocions d'habitatge, tant públiques com privades, que s'impulsin al municipi i la seva àrea urbana.